

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gl. 50 kr., za pol leta 1 gl. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisí se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Klun in Madeyski za celjsko gimnazijo.

Dne 11. junija t. l. se je začel posvetovati proračunski odsek o srednjih šolah in o novi slovensko-nemški spodnji gimnaziji v Celju. Poročevalec, dr. Beer, izrekel se je zoper njo ter predlagal resolucijo, naj se vpraša štajarski deželni šolski svet, ali in kje naj se za slov. mladino ustanovi učni zavod z nemško-slovenskim učnim jezikom. Za dr. Hallwichom, dr. Heroldom in dr. Haase se je oglasil kranjski državni poslanec Klun, ki je gledé celjskega vprašanja blizu tako-le govoril:

Čuditi se je, da se je poročevalec, znan poznavalec naših šolskih razmer, danes izneveril svojemu načelu, ustrezati izobraževalnim potrebam raznih narodov, in da predlaga, naj se izloči postavka, katero je vlada postavila v proračun, da ugodí priznani potrebi slovenskega prebivalstva. Slovensko ljudstvo ima žalostno srečo, da je gledé šolstva pastorka med avstrijskimi narodi. Ne samo da nima ni jedne slovenske srednje šole, na Koroškem in v zloglasnem Trstu celo ljudskih šol nima. Na Kranjskem ni ne jedne slovenske srednje šole, zakaj takozvane slovenske paralelke na višji gimnaziji so dvojezične, ker se le nekaj predmetov slovenski uči. Realka je povsem nemška, dasi je kranjski deželni zbor že opetovano sklepal gledé uredbe učnega jezika. Za te sklepe pa se ni nihče menil, da se je čuditi, kako da se sedaj hkrati sklepom štajarskega dež. zbora prisoja taka važnost, dasi se navadno samouprava malo uvažuje. Na Spodnjem Štajarskem živi skupaj skoro ravno toliko Slovencev, kakor na Kranjskem. Poslanska zbornica je vsprejela že mnogo resolucij, katere je vlada kot opravičene priznala, katerih pa se ali ni upala, ali jih ni hotela izvršiti. Slovenske paralelke na Kranjskem so se obnesle, in ko je prišla Štajarska na vrsto, se je spet polovičarsko delo napravilo. Slovenske paralelke se niso zajedno na obeh spodnjestajarskih gimnazijah ustanovile, ampak samo v Mariboru, za poskušnjo. Slovenci so zahtevali, naj se ta poskus napravi v Celju, ker je Celje sredi slovenskega Sp. Štajarja in ker ondotno gimnazijo največ slovenski dijaki obiskujejo. Slovenski rodoljub je nabiral prispevke za ustanovitev slovenski mladini namenjene gimnazije in največ je darovala slovenska duhovščina v to svrhu. Zavod je bil seveda nemški, kakor tedaj sploh vsi zavodi, ali ustanovitelji so imeli najprej izobrazbo slovenske mladine v mislih. O kaki nemški posesti se tu torej ne more govoriti. Celjska gimnazija je bila in je še sedaj pred vsem Slovincem namenjena, ker bi nikakor ne mogla obstajati, ko bi bila vezana samo na Nemce. Od ustanovitve te gimnazije so se naučne razmere v vseh deželah jako premenile in tem razmeram primerno bi bila morala vlada sama tudi urediti celjsko gimnazijo, kakor je to storila drugod, da bi mogla služiti prvotnemu svojemu namenu. Ker

se je poskus s slovenskimi paralelkami sijajno posrečil, dasi leži Maribor blizu nemške meje, bi bila morala vlada izpolniti svojo obljubo in po resolucijah zahtevane paralelke v Celju ustanoviti.

Predno se je to zgodilo, je morala prejšnja vlada odstopiti. Slovenski poslanci so pristopili h koaliciji z izrecno izjavo, da pričakujejo od vlade, da bo upoštevala njih želje in zahteve, zlasti tiste, za katere se je zbornica že izrekla z resolucijami. Dotično izjavo je sklenil konservativni klub in jo objavil. Vladi na čast bodi povedano, da je priznala opravičenost naše zahteve in obljubila jo izpolniti.

Ustanovitev slovenskih paralelk v Celju ni politično, ampak čisto kulturno, ne novo, nego staro vprašanje, ki stoji v državnem zboru že dlje kakor petnajst let na dnevnem redu. Skrajni nemški nacijonanci so iz njega naredili politično vprašanje in začeli srdit boj, da ustanovitev paralelk preprečijo. L. 1810. so štajarski stanovi priporočali ustanovitev slovenskih profesor na graškem vseučilišču, pa se niso bali za nemštvo v Gradcu, pred 6 leti so se ustanovile paralelke v Mariboru in nemštvo ni od njih nič trpelo. Če je nemštvo v Celju zaradi nekaj slovenskih razredov v nevarnosti, potem stoji na jako slabih nogah. Vzlic temu se je mnogo ljudij udalo agitaciji nemških nacijonalcev in dasi so drugačnega prepričanja, se jej ne upajo upreti. Med te spadajo člani nemške levice, ki so svoje stališče gledé Celja premenili samo iz strahu pred nacijonanci. Nekdaj je levica priznavala, da je ustanovitev kulturnih zavodov za Slovence potrebna. Tudi poročevalec je to priznaval in le zahteval, naj se v Celju mesto paralelk ustanovi posebna gimnazija. Ker smo hoteli koaliranim levičarjem olajšati stališče, se nismo upirali poročevalčevi zahtevi. Vlada je pritrdila in postavila v proračun prvi znesek. Komaj pa se je to zgodilo, začela se je gonja iz nova, kar kaže, da so levičarji predlagali ustanovitev posebne gimnazije samo zategadelj, da bi sploh celo stvar mogli preprečiti. (Konec prih.)

Izvanredni zbor „katoliškega pol. društva v Konjicah.“

Prevažni dogodki na cerkvenem, kakor na političnem polju so nagnili društveni odbor, da je sklical pred časom zbor katol. polit. društva v Konjice. V to svrhu je bil odbral nedeljo, 16. junija t. l. posebno zato, ker je ta dan napočilo petdeseto leto, odkar so bili kardinal Janez Marija grof Mastai-Feretti izvoljeni za papeža in so vsprejeli preslavno ime Pija IX. Velečastiti g. prvomestnik je otvoril ob treh popoldne zbor v okinčanih društvenih prostorih s kriščanskim pozdravom, je